

Frågor och svar i upphandling av statligt ramavtal avseende BI-system med funktioner för Rapportering och Analys samt Budget

Detta dokument innehåller förtydliganden i form av svar på under anbudstiden inkomna frågor samt andra eventuella förtydliganden av innehållet i förfrågningsunderlaget.

Fråga nr 1 – Bilaga 2.3, Standardkonfigurering BI-system, förstudie

Kommer endast myndighetens resurser att utföra förstudien inför varje avrop, eller kommer leverantörens resurser, vid behov, avropas för detta?

Kommer resultatet av förstudien att vara en del av underlaget för att ta fram den projektplan (inkl. resurs- och aktivitetsplan) som är en del av avropsavtalet enligt Bilaga 8 Avropsavtal, avsnitt 1.6 Projektplan?

Svar: Myndighet genomför ett initialt analysarbete inför avrop i enlighet med beskrivningen i bilaga 2.3 i syfte att kartlägga behov och önskemål. Detta sker med egna resurser och/eller konsulter hämtade från annat ramavtal. Resultatet från det initiala analysarbetet utgör underlag för avropsförfrågan och kommer att ligga till grund för projektplanen.

Fråga nr 2 – Bilaga 2.3, Avsnitt 1.4 Integrationer

Kan ESV specificera datastrukturer/datamodell för de i standardkonfigurationen ingående källsystemen, enligt lista i stycke 3?

Svar: Den specifikation som ESV har möjlighet att göra finns beskriven i följande avsnitt i bilaga 2.3 – Standardkonfiguration BI-system:

- Avsnitt 2.5 – Struktur på Datalager
- Avsnitt 2.6 - datastrukturer i diagramform, (figur nr 3, figur nr 4 och figur nr 5)
- Avsnitt 2.7 – Struktur på indata till datalager från olika källor

När det gäller befintliga ramavtal hänvisar vi till ESV:s webbplats:

<http://www.esv.se/sv/amnesomraden/Ramavtal-och-upphandling/Statliga-ramavtal/>

På webbplatsen finns dokumentation kring aktuella ramavtal, ingående system samt kontaktuppgifter till respektive systemleverantör. För personalsystem pågår upphandlingen och vi kan därför inte lämna några uppgifter kring kommande ramavtal. Upphandlingsunderlaget finns dock tillgängligt på ESV:s webbplats:

<http://www.esv.se/amnesomraden/Ramavtal-och-upphandling/Upphandlingar/Upphandling-av-personalsystem/>

Fråga nr 3 – Bilaga 2.3, Avsnitt 1.4 Integrationer

De ekonomisystem och personalsystem som nämns i avsnitt 1.4 (ESV:s upphandlade statliga ramavtal för administrativa system) kan införas på många olika sätt som får stor påverkan på integrationsarbetet. I tillägg skall integration ingå mot ett system som inte ens är specificerat (nya personalsystems-upphandlingen). Vi antar att ni inte förväntar er att en leverantör sätter ett fast pris på ett arbete som kan variera. För att tydliggöra detta önskar vi en precisering kring standardkonfigurationen och dess omfattning, t ex att de specificerade§ verktygens standardgränssnitt (APIer) utan eventuella anpassningar ingår och att källsystemen, dess anpassningar och underliggande datamodeller skall beskrivas utförligt vid varje myndighets avrop. Kan ESV tänka sig göra en sådan precisering?

Svar: Leverantörens ansvar för Integrationer finns beskriven i bilaga 2.3, punkt 2.1 – Integration av system, figur 2, Integrationer. Av bilden framgår vilka Integrationer som är standard respektive optioner. Leverantören har fullt ansvar för de Integrationer, innefattande Datautredning, som är angivna som standard och som ingår i priset för systemlicensen. När det gäller integrationer angivna som optioner har myndigheten ansvaret för Datautredningen, vilket innebär att dessa kommer att beskrivas utförligt vid varje myndighets avrop.

Inför ett avrop, förnyad konkurrensutsättning, genomför myndigheten en förstudie som omfattar en noggrann genomgång av myndighetens behov och önskemål, enligt bilaga 2.3, punkt 1.1. Myndigheten ansvarar för denna initiala aktivitet som ligger utanför BI-leverantörens ansvar.

Fråga nr 4 – Punkt 4.8, Administrationsersättning till ESV

Vad innebär punkt 4.8, Administrationsersättning till ESV?
Innebär detta att ESV har rätt att fakturera den eller de leverantörer som erhåller ramavtal en kostnad på 5 % av ramavtalets värde?

Svar: Som avtalsvillkor gäller att Leverantören ska erlægga en administrationsersättning till ESV, vars syfte är att täcka kostnader för upphandling och avtalshantering. Villkoren för denna ersättning framgår av punkt 14 i ramavtalet.

Fråga nr 5 – Presentation av system

Vill minnas i att den förra förfrågan skulle eventuell presentation av system göras och tid för detta avsättas. Kan inte referera till någon punkt i den föregående förfrågan. Är det så att det skall ske presentation av system för de som blir utvalda under upphandlingens gång?

Svar: Se Administrativa föreskrifter, avsnitt 1.8 – Kontroll av kravuppfyllelse.

Fråga nr 6 – Bilaga 2.3, Standardkonfigurering av BI-system

Avsnitt 2.1 är inte tydligt avseende integration till källdatabaser. Är det acceptabelt att källdatabas levererar fil(er) enligt standardiserat format?

Svar: Leverantören av BI-system ska inom ramen för Standardkonfigurationen tillhandahålla Integrationer, färdiga och fungerande, med angivna system. Datautbytet och det filformat som används får gärna vara av ett standardiserat format.

Fråga nr 7 – Bilaga 2.3, Standardkonfigurering av BI-system

Avsnitt 2.1, figur 2, visar på ett dataflöde tillbaka till källdatabas. Det är inte beskrivet någonstans vad detta innebär. Ingår detta flöde i standardkonfiguration?

Svar: Bilden beskriver inte dataflöden utan enbart vilka systemintegrationer som är standard och vad som är option. Längre fram i bilagan under rubrikerna, 2.6 Datastrukturer i diagramform och 2.7 Struktur på indata till datalager från olika källor, beskrivs omfattning av Integrationen inom ramen för Standardkonfigurationen. För Budget-verktyget finns ett krav (nr 267) om funktion för att kunna uppdatera ekonomisystemet med budget- och prognosvärden. Om avropande myndighet har behov av integrationer som går utöver detta kan man tillföra sådant behov som tillägg vid avrop. Detta hanteras då som en tilläggsoption.

Fråga nr 8 – Ramavtal, avsnitt 19 Personal

I punkt 19 står det: "Leverantören förbinder sig att vid genomförandet av åtagandet använda för uppdraget erforderligt antal personer med för arbetsuppgiften adekvat utbildning, erfarenhet och kompetens. Endast namngivna personer som redovisats i bilaga 4 – Personalförteckning får användas."

Är det riktigt att tolka åtagande att lista personal enligt punkten så att det endast avser att omfatta personer som jobbar på plats hos ESV eller Myndighet d v s inte personal som tillhandahåller support av verktygen? (Vänligen notera att denna fråga besvarades under förra upphandlingsomgången – Fråga nr 40)

Svar: Den personal som omfattas av ett leveransåtagande ska finnas angiven i personalförteckningen. Detta omfattar allt arbete kring ett leveransåtagande med installation, integration, datautredning, utbildning samt vidareutveckling på kundens uppdrag. Personal som upprätthåller supportfunktion och som hanterar det vidareutvecklingsarbete som leverantören fortlöpande upprätthåller omfattas inte av kravet, såvida inte avropande myndighet ställer sådant krav (t ex av säkerhetsskäl, PUL m.m.).

Fråga nr 9 – Ramavtal, tredje part för revision och granskning

I flertalet bestämmelser i avropsavtalet (se t ex i punkt 35) och ramavtalet ges ESV alt. Beställaren rätt att själv eller med hjälp av en tredje part genomföra revisioner hos Leverantören. Vi förutsätter att dessa stadganden inte innebär att tredje part kan anses omfatta konkurrenter till Leverantören och att tredje part skall vara skyldig att teckna sedvanliga sekretessavtal med Leverantören för att skydda konfidentiell information som den tredje parten kan komma att få tillgång till vid sin revision.

Svar: Beställaren, part med uppgift att utföra revision eller granskning av Beställaren eller av Beställaren anvisad tredje part ska ha rätt att hos Leverantören kontrollera att avtalat åtagande utförs i enlighet med avtalade villkor. Beställaren har rätten att anlita valfri tredje part, men den tredje parten ska inte stå i beroende till Leverantören eller utgöra konkurrent. Om Leverantören så begär kommer sekretessavtal att tecknas till skydd av konfidentiell information.

Fråga nr 10 – Ramavtal, avsnitt 30.1 Miljökrav

I punkt 30.1 står det: "Leverantören ska uppfylla samtliga i Sverige fastställda bestämmelser tillämpliga för avtalat åtagande." Är det riktigt att med "bestämmelser" avses miljökrav som ställs på leverantörer av IT-produkter och tjänster enligt tvingande svensk lag? (Vänligen notera att denna fråga besvarades under förra upphandlingsomgången – Fråga nr 43).

Svar: Ja, det är korrekt.

Fråga nr 11 – Ramavtalet, avsnitt 35 Överlåtelse av ramavtal

Vår tolkning är att med organisation i punkt 35 i Ramavtal avses en annan statlig myndighet eller statligt kontrollerad verksamhet samt att med kontroll avses här beslutanderätt. Är denna tolkning korrekt? (Vänligen notera att denna fråga besvarades under förra upphandlingsomgången – Fråga nr 46)

Svar: Ja, det är korrekt.

Fråga nr 12 – Avropsavtal, avsnitt 10.4 Nyttjanderätt till resultat

Vår tolkning av punkt 10.4 är att denna bestämmelse enbart ska omfatta sådant resultat som skapas inom ramen för uppdraget d v s det omfattar inte i BI-systemet ingående programvaror som skapats utanför ramen för uppdraget eller derivativ av dessa. Nyttjanderätt, reproduktionsrätt etc till levererade programvaror regleras istället av punkt 10.3 alt. i det fall Leverantören bilagt särskilda licensvillkor av dessa.

Svar: Ja, det är korrekt. Punkt 10.4 avser resultatet av uppdraget och den leverans som Leverantören har tillskapat och tillhandahållit inom ramen för avropsavtalet och avtalad specifikation (BI-system).

Fråga nr 13 – Avropsavtal, avsnitt 11 Rättigheter till data registrerat i BI-system

Enligt punkt 11 i avropsavtalet ska Leverantören tillförsäkra att all data ska hanteras på ett sådant sätt att den inte kan förstöras, förvanskas eller förloras. Det är rimligt att parterna kommer överens om vilka säkerhetslösningar som ska tillämpas vad gäller hantering av data. Om data förstörs, förvanskas eller går förlorad trots att Leverantören levt upp till sina åtaganden enligt avtalet ska inte detta kunna läggas Leverantören till last genom ett en generell skrivning av det slag som återfinns i punkt 11. Om det är avsikten skulle Leverantören behöva prissätta en säkerhetslösning som saknar uppdragsbeskrivning, vilket inte är acceptabelt. Vår uppfattning är därför att punkt 11 ska tolkas så att Leverantören ska anses leva upp till åtagandet i nämnda punkt genom att genom att leverera BI-systemet i enlighet med dess uppdragsbeskrivning. Vänligen bekräfta att detta stämmer.

Svar: Punkt 11 i Avropsavtalet reglerar Beställarens rätt till data som registreras i BI-system. Leverantören ska tillförsäkra att data hanteras på ett sådant sätt att den inte kan förstöras, förvanskas eller förloras. Detta avser den hantering som sker inom Leverantörens åtagande och uppdragsbeskrivning.

Fråga nr 14 – Avropsavtal, avsnitt 24.2 Underhåll

Vi tolkar stadgandet i punkt 24.2 i avropsavtalet som att vi som Leverantör är skyldig att leva upp till de allmänna råd som respektive myndighet specificerat i respektive avropsavtal. Leverantörer har inte kännedom om verksamhetsspecifika lagkrav som åligger myndigheter

eller andra kunder. Om sådana allmänna råd som avses i nämnda punkt innebär ytterligare eller ändrade åtaganden utöver de som generellt sett är tillämpliga på oss som leverantör av IT-produkter och tjänster förutsätter vi således att det åligger respektive myndighet att specificera dessa i respektive avropsavtal. Vänligen bekräfta vår tolkning.

Svar: Leverantören ska inom ramen för sitt åtagande följa och iaktta bestämmelser i svensk lag och de allmänna råd som behöriga organ utfärdar. Om sådana lagkrav innebär tillkommande eller förändrat åtagande så måste detta kommuniceras med Beställaren och beslut fattas i vad mån ingånget avropsavtal ska bli föremål för ändring och justering.

Fråga nr 15 – Avropsavtal, avsnitt 25 Vite vid brist i Underhåll och Support

Vitesnivåerna för brister i felavhjälpning är anmärkningsvärt höga och modellen är irrationell då den innebär Leverantören löper en större risk att drabbas av det extra vitet för kvarstående fel om felet inträffar nära ett kvartalsslut. Om vi uppfattat modellen rätt innebär den att Leverantören i varje kvartal dels riskerar att få betala 15 % av den avtalade kvartalskostnaden för Underhåll och Support i vite för nya brister i avhjälpandet och dels 10 % i vite för varje Fel som kvarstår. Vi uppfattar dock att begränsningen av vitesbeloppet till 40 % av den avtalade kvartalskostnaden är en total begränsning i den betydelsen att den omfattar både ”nya” och ”kvarstående” brister i avhjälpandet? Stämmer detta?

Svar: Angivna tider för Felavhjälpning inom klass 1 och 2 gäller generellt över hela kvartalet. I det fall Felavhjälpning ej sker inom angiven tid äger Beställaren rätt till vite. Om sedan samma fel kvarstår in i nästa kvartal utgår ytterligare vite om 10 % för varje kvarstående fel. Tolkningen av begränsningsklausulen är korrekt. Avtalet anger 15 % av den avtalade kvartalskostnaden som begränsning för vite inom enskilt kvartal och 40 % som maximala begränsningen för vite inkluderat föregående samt aktuellt kvartal.

Fråga nr 16 – Avropsavtal, avsnitt 33 Hantering av personuppgifter

Leverantören har inte kontroll över vilken typ av personuppgifter som BI-Systemet kommer att hantera. Därmed måste det förutsättas att upphandling innehåller de krav på säkerhetsåtgärder som ESV anser vara lämpliga för skydd av de personuppgifter som eventuellt kommer att hanteras. Mot bakgrund av detta har vi tolkat det som att Leverantören ska anses uppfylla kravet i punkt 33.1 i avropsavtalet avseende skyldigheten att vidta lämpliga åtgärder för att skydda personuppgifter genom att uppfylla avtalade leveransåtaganden. Vänligen bekräfta tolkningen. (Vänligen notera att denna fråga besvarades under förra upphandlingsomgången – Fråga nr 61)

Svar: Vilka säkerhetsåtgärder som krävs och i vilken omfattning personuppgifter hanteras i BI-systemet är en fråga för respektive avropande myndighet. Vilka åtgärder och omfattningen av dessa avtalas med respektive myndighet i avropsavtalet.

Fråga nr 17 – Avropsavtal, avsnitt 34 hantering av arkivmaterial

Vi tolkar stadgandet i punkt 34 i avropsavtalet som att vi som Leverantör är skyldig att leva upp till de lagar och förordningar som är tillämpliga på oss som leverantör av IT-produkter och tjänster. Leverantörer har inte kännedom om verksamhetsspecifika lagkrav som åligger myndigheter eller andra kunder. Om lagar, förordningar och föreskrifter rörande hantering av arkivmaterial i staten innebär ytterligare eller ändrade åtaganden utöver de som generellt sett är tillämpliga på oss som leverantör av IT-produkter och tjänster förutsätter vi således att det åligger respektive myndighet att specificera dessa i respektive avropsavtal. Vänligen bekräfta

vår tolkning. (Vänligen notera att denna fråga besvarades under förra upphandlingsomgången – Fråga nr 69)

Svar: Ja, det stämmer.

Fråga nr 18 – Avropsavtal, avsnitt 37.1 Skada för Beställaren

Vi utgår från att ni med ”förlust av data” i punkt 37.1 i avropsavtalet avser direkta kostnader som uppstår som en följd av förlust av data. Stämmer detta? (Vänligen notera att denna fråga besvarades under förra upphandlingsomgången, fråga nr 53)

Svar: Som framgår av första meningen, andra stycket, i Mall för avropsavtal, punkt 37.1, har Leverantören ansvar för direkt skada vid förlust av data.

Fråga nr 19 – Avropsavtal, avsnitt 37.1 Skada för Beställaren

Vad innebär sista stycket i punkt 37.1 i avropsavtalet? Vi förutsätter att vårt ansvar är begränsat till produkter och tjänster som vi levererar. Det är inte rimligt att Leverantören skulle göras ansvarig för brister i andra produkter eller tjänster. Vi förutsätter således att stycket delvis överlappar med Force Majeure-bestämmelsen d v s att Leverantören inte är ansvarig för underlåtenhet eller bristande uppfyllelse av förpliktelse enligt ramavtalet och/eller avropsavtalet till den del det har sin orsak i händelser som står utanför Leverantörens rimliga möjlighet till kontroll. Stämmer detta? (Vänligen notera att denna fråga besvarades under förra upphandlingsomgången – Fråga nr 54)

Svar: Som framgår av inledande stycke punkt 37.1, Mall för avropsavtal, så omfattar Leverantörens ansvar samtliga produkter och tjänster som omfattas av avropsavtalet. I sista stycket under denna punkt anges att ansvaret inte innefattar skada orsakad av händelser som står utanför Leverantörens rimliga möjlighet till kontroll. I sista meningen anges att Leverantören har en skyldighet att informera Beställaren vid upptäckta brister så att skadeeffekterna kan minimeras.

Fråga nr 20 – Avropsavtal, punkt 28 Säkerhet

Enligt punkt 28 i avropsavtalet ska Leverantören förvara samtliga erhållna handlingar och informationsmedia på ett betryggande sätt. Leverantören är vidare skyldig att vidta relevanta åtgärder för att förhindra att sådan data eller information hanteras på ett sådant sätt att den förstörs, förvanskas eller förloras. Eftersom punkt 11 i avropsavtalet innehåller ett liknande stadgande vad gäller data registrerat i BI-systemet uppfattar vi att detta stadgande omfattar annan typ av data eller information som Leverantören får tillgång till. Stämmer detta?

Svar: Punkt 28 i Avropsavtalet reglerar hantering av den information som Beställaren ställer till Leverantörens förfogande. Leverantören ska tillförsäkra att denne, samt eventuella underleverantörer, hanterar informationen på ett sådant sätt att den inte kan förstöras, förvanskas eller förloras. Den typ av data som avses är alltså den information som Beställaren lämnar till Leverantörens förfogande.

Fråga nr 21 – Avropsavtal, punkt 37.1 Skada för Beställaren

Vi utgår från att ni inte med ”styrkta merkostnader” i punkt 37.1 i avropsavtalet avser att täcka in utebliven besparing eller förlust som är att betrakta som indirekt skada. Stämmer detta? (Vänligen notera att denna fråga besvarades under förra upphandlingsomgången – Fråga nr 52)

Svar: Med styrkta merkostnader avses sådana kostnader som uppkommer till följd av skada.

Fråga nr 22 – Avropsavtal, punkt 37.1 Skada för Beställaren

I enlighet med ESV:s svar på fråga nr 66 i den förra ramavtalsupphandlingen tolkar vi punkt 37.1 i avropsavtalet så att Leverantören inte har något ansvar för indirekt skada, förutom vid uppsåt eller grov vårdslöshet. Kan ni bekräfta att denna tolkning gäller även för den nuvarande upphandlingen?

Svar: Leverantören är ansvarig för all skada vid uppsåt eller grov vårdslöshet i enlighet med svensk lagstiftning. Ansvar för annan typ av skada regleras i enlighet med avtalet, dvs för sådan skada omfattar leverantörens ansvar enbart direkt skada.

Fråga nr 23 – Avropsavtal, punkt 37.2 Krav från tredje man

Vi förutsätter att ”handlande eller underlåtenhet att handla” i punkt 37.2 enbart relaterar till bristande uppfyllelse av förpliktelse enligt detta ramavtal eller avropsavtal och inte inkluderar andra eventuella fristående åtaganden eller avtal. Stämmer detta? (Vänligen notera att denna fråga besvarades under förra upphandlingsomgången – Fråga nr 55)

Svar: Ramavtal och avropsavtal i denna upphandling omfattar det åtagande som här beskrivs.

Fråga nr 24 – Avropsavtal, punkt 37.2 Krav från tredje man

I enlighet med ESV:s svar på fråga nr 50 i den förra ramavtalsupphandlingen förutsätter vi att stadgandet i 37.2 innebärande att Leverantören ska hålla Beställaren skadeslös om immaterialrättsliga krav väcks av tredje man inte har företräde framför de begränsningar som avtalet innehåller d v s (i) vid skada som drabbar Myndighet är ansvarsbegränsningen ett sammanlagt värde motsvarande kontraktssumman för avropsavtalet inklusive optioner och eventuella förlängningar och (ii) vid skada som drabbar tredje man baserat på rättighetsintrång är ansvarsbegränsningen ett sammanlagt värde motsvarande kontraktssumman för avropsavtalet inklusive optioner och eventuella förlängningar. Kan ni bekräfta att denna tolkning gäller även för den nuvarande upphandlingen?

Svar: Ja, detta är korrekt.

Fråga nr 25 – Avropsavtal, punkt 15 Leveranstid

Leverantören blir skyldig att betala förseningsvite om Verklig Leveransdag infaller senare än Avtalad Leveransdag. Eftersom Verklig leveransdag infaller efter genomfört leveransprov innebär detta att den faktiska tid inom vilken BI-systemet måste vara färdigt är två månader från avropsavtalets slutande. Två månader är en mycket kort leveranstid. Vi förutsätter därför att punkt 15 i avropsavtalet inte innebär att om parterna inte kommer överens om Avtalad leveransdag så ska Leverantören anses ha accepterat att Avtalad leveransdag infaller inom tre kalendermånader efter tidpunkten för avropsavtalets slutande. Stämmer detta?

Svar: Leverantören ska ha resurser och beredskap att i normalfallet genomföra leverans inom tre kalendermånader, inklusive Beställarens leveransprov. I det fall detta inte går att realisera kan överenskommelse träffas om annan leveranstid.

Fråga nr 26 – Avropsförfarande

Vi uppfattar förfrågan så att leverantören ska svara på varje avrop. Stämmer den tolkningen? Innebär det i så fall att leverantören också har rätt att svara att vi inte kan lämna ett anbud i vissa fall, där vi bedömer att vi inte har möjlighet att leverera under givna förutsättningar (exempelvis vid tillfällig resursbrist el dyl)?

Svar: Ja, det är korrekt. Ett avropssvar kan innefatta besked från Leverantör om bristande resurser för uppdraget eller att man inte har möjlighet att leverera under givna förutsättningar.

Fråga nr 27 – Prestandatest

Den hårdvara som står specificerad i bilaga 10, 2,4 GHz processor och 4 GB RAM, vad ska köras på den maskinen? Är tanken att MS SQL server, Rapport och analysverktyget (serverkomponent) och slutanvändarklienten ska köras på samma maskin, eller är det bara slutanvändarens maskin som har specificerats?

Svar: Den dator som specificerats är avsedd för Rapport- och analysverktygets ”serverkomponent”, dvs den dator där analyserna utförs. Det gränssnitt som slutanvändarna använder skall kunna köras på alla de typer av persondatorer som finns utplacerade hos myndigheternas anställda, dvs i många fall med mindre kraftfull hårdvara. Det har förutsatts att databasen exekverar på separat dator, eftersom det vanligen är fallet och ger bättre prestanda.

Fråga nr 28 – Prestandatest

Är fältet "Typ-1" indexerat i databasen och ungefär hur många unika poster av "Typ-1" finns i tabellen?

Svar: Förhållandet om fältet Typ-1 är indexerat eller inte har inte visat sig ha någon större relevans för utfallet. Frågeställaren kan dock utgå från att fältet är indexerat. Vi tolkar den andra delfrågan så att antalet unika värden på fältet Typ-1 efterfrågas. Fältet Typ-1 har fyra unika värden i testdatabasen.

Fråga nr 29 – Prestandatest

Ska rapporterna exekveras direkt mot datat i SQL databasen varje gång eller kan man använda sig av inbyggda tekniker för in-memory lagring?”

Svar: Testet efterliknar en spontan fråga mot ett litet större dataunderlag, t.ex. ett femårsperspektiv. Sådana frågor är det viktigt att kunna ställa regelbundet, men de kräver att alla data är helt aktuella, dvs att data hämtas direkt ur datalagrets relationsdatabas. Inga krav ställs på vilka tekniker för intern bearbetning och cachning som används av Rapport- och analysverktyget när aktuella data väl hämtats från relationsdatabasen. I detta test ingår således åtkomst till SQL-databasen.

Fråga nr 30 – Volymer

Ungefär hur hög är (inom vilket spann ligger) förväntad volym i datalagret?

Svar: Datalagrets volym är främst beroende av

1. storleken på de myndigheter som avropar
2. transaktionsvolymer som föreligger hos dessa myndigheter vad avser ekonomi- och persondata

Ramavtalsbilaga 6.2 – Förtydliganden i frågor och svar

3. hur lång tid man vill lagra data om verksamheten
4. i vilken grad man vill utöka datalagret med verksamhetsspecifik data

Det finns i dagsläget ingen möjlighet att exakt uttala sig om dessa faktorer. Man kan dock göra antaganden utgående från verksamhetens karaktär rörande dessa faktorer och därefter göra en volymsberäkning utgående från den beskrivna datastrukturen.

Fråga nr 31 – Ramavtal, punkt 29.1

I Bilaga 6 Ramavtal punkt 29.1 anges att ESV skall ha möjlighet att erhålla information om gjorda avrop. Sista stycket beskriver överlämnande av dokumentation och information till ESV. Kan ni precisera vilket dokumentation och information som avses?

Svar: Som ett av avtalsvillkoren gäller att Leverantören på begäran ska kunna överlämna dokumentation och information samt allt övrigt material som avser avtalat åtagande inkluderande dokumentation av för ramavtalet specifika anpassningar, Integrationsgränssnitt, konfigurationer, standarduppsättningar etc. Omfattningen av detta och vilken information som ska överlämnas överenskommes i varje enskilt fall.

Fråga nr 32 – Avropsavtalet, punkt 40

I Avropsavtalet punkt 40 beskrivs förberedelser för avropsavtalets upphörande. Information och dokumentation skall överlämnas vid avropsavtalets upphörande.

I Ramavtalet punkt 38 beskrivs förberedelser för ramavtalets upphörande. Skall dessutom information och dokumentation överlämnas till ESV för samtliga avropsavtal? Avseende båda paragraferna, kan ni precisera vilket material som avses?

Svar: Avropsavtalet reglerar de enskilda leveranserna inom ramavtalet. Vid avropsavtals upphörande ska Leverantör överlämna information och dokumentation enligt punkt 40 i avropsavtalet. Som ramavtalsägare har också ESV möjlighet att ta del av denna information och dokumentation, i enlighet med ramavtalet punkt 29 och 40. Omfattningen av detta och vilken information som ska överlämnas överenskommes i varje enskilt fall.

Fråga nr 33 – Ramavtal, punkt 29.1 och 38, källkod

Vi förutsätter att källkod inte är inkluderat i ordet ”material” i ramavtalet punkt 29.1 och 38 samt avropsavtalet punkt 40. Kan ni bekräfta detta?

Svar: I den omfattning som det är möjligt inom ramen för licensvillkoren så kan också källkod ingå i det som ska överlämnas. Det kan t ex avse källkod från utveckling av funktioner och integrationer inom ramen uppdraget, dvs på uppdrag och beställning av en avropande myndighet.

Fråga nr 34 – Avropsavtalet, punkt 3, pos 4

I Avropsavtalet punkt 3 Pos 4 tycks det som vissa referenser till Bilaga 2.3 avsnitt 2.x.x är felaktiga. Kan ni kontrollera och justera detta? Här anges också ”Observera att de två sista integrationerna endast är aktuella vid systemleverans enligt alternativ C”. Det bör väl stå ”...enligt alternativ A och C”?

Svar: ESV gör följande justering i bilaga 7, Mall för avropsavtal, punkt 3, pos 4:

Valbara alternativ:

1) Option 1 - Integration med tid- /projektverktyg, enligt bilaga 2.3, avsnitt 2.2.1.

- 2) *Option 2, Integration med befintligt Budgetverktyg, enligt bilaga 2.3 avsnitt 2.2.2.*
- 3) *Option 3, Integration med ärende-/verksamhetssystem, enligt bilaga 2.3, avsnitt 2.2.3.*
- 4) *Option 4, Integration med ekonomisystem, enligt bilaga 2.3, avsnitt 2.2.4.*
- 5) *Option 5, Integration med PA-system, enligt bilaga 2.3, avsnitt 2.2.5.*

I enlighet med vad som framkommer av bilagan är option 4 och 5 är endast valbara om avrop skett enligt alternativ C. I annat fall, dvs avrop enligt alternativ A och B, ingår sådan integration i standardkonfigureringen.

Fråga nr 35 – Avropsavtalet, punkt 5

Avropsavtalet punkt 5 tredje stycket ger rätt till uppsägning av avropsavtal utan väsentlighetskrav eller möjlighet till rättelse. Vi antar att de regler som anges i punkt 41 "Förtida uppsägning av avropsavtal" gäller. Är ett korrekt tolkat?

Svar: Ja, det är korrekt. Sådan uppsägning ska ske i enlighet med punkt 41, med 30 dagars varsel och möjlighet för leverantören att vidta rättelse.

Fråga nr 36 – Avropsavtalet, punkt 6 och 7

Vi har svårt att förstå de tidsgränser som anges. Beställaren kan förlänga ett avropsavtal till och med det år som infaller fyra år efter ramavtalet inte kan avropas. Leverantör kan säga upp avropsavtal tidigast åtta år efter avropsavtals tecknande. Eftersom ramavtalet kan gälla maximalt fyra år, kan väl detta inte inträffa (möjligen förutom en del av sista kalenderåret)? I Punkt 7 anges att leverantören skall garantera tillgång till avropat BI-system under åtta år efter leveransgodkännande. Vad menas med "garantera tillgång"? Och hur skall detta tolkas i relation till om avropsavtalet då inte längre gäller?

Svar: I enlighet med punkt 7 i avropsavtalet ska Beställaren garanteras tillgång till levererat BI-system under åtta år från leveransgodkännande. Avsikten är att avropande myndighet ska kunna nyttja levererad funktion under åtta år utan några licensmässiga eller andra kommersiella hinder. Leverantörens uppsägning av avropsavtalet kan tidigast ske när åtta år har passerat. Myndigheten har möjlighet att förlänga ingånget avropsavtal, men med en bortre gräns som är fyra år efter ramavtalets upphörande.

Fråga nr 37 – Avropsavtalet, punkt 25

I avropsavtalet punkt 25 anges det maximala vitet vid brist i Underhåll/Support till 40 % av kvartalskostnaden för Underhåll/Support. Vi tolkar detta (och svaret på fråga 15) som att vitet per kvartal är begränsat till 40 % av kvartalskostanden oberoende av antalet fel. Är det korrekt?

Svar: Ja, det är korrekt.

Fråga nr 38 – Kontroll av standardkonfiguration

Vi ser en viss otydlighet i förfrågningsunderlaget på vad som skall prövas i en standardkonfiguration vad gäller koppling till datakällor. Är det tänkt att en koppling mot samtliga datakällor med totalt runt 300 data element skall visas upp eller kommer ESV göra ett urval av dessa källor att koppla emot som skall visas (i så fall hur många)?

Svar: ESV avser inte att genomföra någon kontroll av standardkonfigurationen under utvärderingen. I ramavtalet punkt 29.3 anges att ESV under avtalstiden kan genomföra kontroll av standardkonfigurationen. Sådan kontroll kommer att ske i samarbete med avropande myndigheter och baseras på den funktionalitet som är aktuell i avropade uppdrag. ESV kan i dagsläget varken ange volym eller funktionalitet som blir aktuell i kommande avrop.

Fråga nr 39 – Underleverantör

Behöver företag inom samma koncern som anbudsgivaren redovisas som underleverantörer till anbudsgivaren (ex i bilaga 3)?

Svar: Ja. Anbudet ska innehålla en redovisning av de underleverantörer som anbudsgivaren avser att använda för delar av uppdraget inom ramen för ramavtalet.

Fråga nr 40 – Krav 54

Vi tolkar krav 54 som att rapporter och/eller underlag för analys skapad i applikationen, får förädlas med hjälp av annat (integrerat men ej offererat) verktyg för att motsvara kraven i förfrågningsunderlaget. Vänligen bekräfta att denna tolkning är korrekt.

Svar: Om ”förädling” är nödvändig för att uppnå kravställd funktionalitet så är inte tolkningen korrekt. För full kravuppfyllnad ska den av anbudsgivaren erbjudna lösningen inkludera de funktioner och de programprodukter som krävs för att åstadkomma kravställd funktionalitet.

Fråga nr 41 – Licensvillkor

Vad vi förstår vill Ekonomistyrningsverket köpa standardprodukter med standardkonfigurationer. Varför kvarstår då konstruktionen om att licenserna inte skall säljas enligt sina separata licensvillkor, utan är underordnade Ekonomistyrningsverkets avtal?

Svar: ESV:s avsikt med upphandlingen är att teckna ramavtal så att avropande statliga myndigheter enkelt kan anskaffa och implementera BI-system innefattande en standardkonfiguration som uppfyller baskrav för analyser av information från främst ekonomisystem, PA-system och ärendehanteringssystem samt ett kvalificerat stöd för budgetprocessen. Kravställning och avtalsvillkor är utformade baserat på dessa behov och förutsättningar. Sedan föregående upphandling har det dock skett en förändring av avtalskonstruktionen på så sätt att om erbjuden lösning innehåller programvara där tredje parts särskilda bestämmelser eller andra standardmässiga villkor är gällande för leveransen så kan sådana villkor tillföras och gälla före de villkor som anges i avropsavtalet punkt 10.3. Så i denna del har frågeställaren misstolkat avtalet. Ramavtalet är i denna del underordnad de licensvillkor som är gällande.

Fråga nr 42 – Sekretesshantering

Vilka villkor gäller för sekretesshanteringen? I globala företag kan tusentals personer komma i kontakt med avropande myndighets data. Det är ohållbart att kräva personlig sekretessförbindelse på svenska för samtliga dessa. En generell sekretessförbindelse mellan leverantören och avropande myndighet att föredra. Är detta möjligt?

Svar: Kraven varierar mellan de olika myndigheterna. Det är respektive myndighet som i avropsförfrågan anger om BI-systemet innefattar sekretesshantering och vilken sekretessnivå som i sådant fall gäller för hanteringen.

Fråga nr 43 – Vitesnivåer

Vi anser vitesbeloppen som oskäligt höga. Ekonomistyrningsverkets ramavtal innehåller vitesbelopp för olika servicenivåer vilka kan utlösa betalning motsvarande 40 % av kvartalsavgiften för leverantören. Det finns heller inga begränsningar för hur många kvartal ett vitesbelopp kan utgå. Kan vitesbeloppen justeras i nivå med branschpraxis (15 % på årsbasis)?

Svar: Beställaren har rätt till vite vid bristande support och utebliven felavhjälpning. Vitesnivån är begränsad till 15 % av kvartalskostnaden för ett enskilt kvartal. Om fel kvarstår in i nästa kvartal kan vitesbeloppet öka med 10 %, till ett maximalt tak om 40 %. Nivån är baserad på den inverkan utebliven support kan få de aktuella verksamheterna och de tämligen stora avvikelser som ska ske för att vite ska falla ut. Definitionen av felavhjälpning innefattar dessutom möjligheten med åtgärder för att kringgå fel.

Vi lämnar följande räkneexempel: För att maximala vitet om 15 % ska utgå krävs det t ex att tio av de fel som inträffar inom Felklass 1 ej åtgärdas inom 16 arbetstimmar (dvs två arbetsdagar). För ytterligare vite i nästa kvartal ska något av dessa fel kvarstå i slutet på nästa kvartal. I sådant fall utgår ytterligare 10 % i vite. Om samma fel sedan kvarstår ytterligare två kvartal och bristerna i felavhjälpningen ligger på samma nivå (med t ex tio ej avhjälpna fel inom Felklass 1) når man det maximala taket för vitesbelopp om 40 %.

ESV:s uppfattning är att ramavtalet innehåller vitesbelopp på en skälig nivå.

Fråga nr 44 – Leverantörs ansvar för data

Leverantör förväntas garantera att inget data förloras, förvanskas eller förstörs, trots att leverantören själv inte har kontroll på någon del av infrastrukturen. Även om leverantören skulle bygga upp en parallell backup-infrastruktur för detta är det omöjligt att förutsätta att varje myndighets källdata har perfekt datakvalitet, vilket är en förutsättning för en sådan garanti. Vi ser svårigheter med detta krav och undrar om kravet kan justeras?

Svar: Denna fråga om leverantörens ansvar för hantering av data har tidigare besvarats i svar på fråga 13. Kravställningen avser den data som hanteras av leverantören.

Fråga nr 45 – Krav 269 – 274

Skall budgetsystemet vara förkonfigurerat enl. krav som avser personal- och bemanningsbudget eller kommer inmatningsformulär skapas upp tillsammans med aktuell myndighet? Är detta i så fall tänkt att ingå i tilläggstjänster skapande av inmatningsformulär?

Svar: Kravställningen i krav 269-274 är obligatoriska ska-krav. Funktionaliteten ska därmed finnas vid leveransen till aktuell myndighet. Tilläggstjänsten gör det möjligt för myndigheten att komplettera med ytterligare inmatningsformulär.

Fråga nr 46 – Krav 85

Kan ni utveckla vad som menas med:

”Rapport- och analysverktyget har funktion för Användaren som visar ett fördefinierat fält i gränssnittet med gjorda filtreringar.”

Ge gärna ett par exempel.

Svar: Filter som är aktiva för en selektion av data är inte alltid uppenbara för användaren, speciellt inte om valen gjorts genom musmarkeringar med klickningar, drag och släpp osv. Ibland är aktiva filter dolda i rapportdefinitionen. För att underlätta förståelsen har verktyg ofta försetts med möjligheter att visa aktiva filter (vilket torde vara allmänt känt när det gäller Excel). Speciellt i multidimensionella verktyg förekommer ofta en ruta i gränssnittet där gjorda filtreringar redovisas, t.ex. ”kontoslag = 5, verksamhetsår = 2012”.
Kravet avser förekomsten av en funktion med de beskrivna egenskaperna.

Fråga nr 47 – Tredje parts programvara

I förfrågningsunderlaget kapitel 4, anges att databaslicenser är exkluderat från denna upphandling. Sådana licenser innehåses redan eller upphandlas separat. Vi förutsätter att detta även gäller licenser för 3:e parts programvara som t. ex. Sharepoint. Är detta korrekt?

Svar: Anbudet ska innehålla pris för komplett leverans enligt kravställningen. Databaslicenser är dock exkluderat från denna upphandling. Om erbjuden lösning kräver annan tredje parts programvara ska detta framgå av anbudet och programvaran vara inkluderad i angivet pris.

Fråga nr 48 – Krav 138

Kan ni utveckla vad som menas med:

”Rapport- och analysverktyget har funktion för Fullanvändaren för tidsjämförelser av ackumulerade mätvärden som rör en period (som består av ett antal tidpunkter) relativt en annan period när tidpunkterna finns i en kolumn och mätvärden i en annan.”

Ge gärna ett par exempel.

Svar: Ett mycket vanligt exempel är att jämföra månadsdata för ett år med motsvarande uppgifter för ett annat år, t.ex. för att ta fram absoluta eller relativa skillnader för mätvärden som motsvarande månader. Detta kan illustreras som kurvor, där varje kurva representerar ett år med månader på x-axeln och värden på y-axeln. Kravet torde här vara uppfyllt om användaren bara behöver definiera perioder (t.ex. år) som skall jämföras och vilka kolumner som innehåller tidsdata respektive värde-data.

Fråga nr 49 – Krav 165

Kan ni utveckla vad ni menar med:

”Rapport- och analysverktyget har funktion för Administratören att definiera lätt- och Fullanvändarnas Åtkomst till databaser och/eller filer via Användarvyn.”

Ge gärna ett par praktiska exempel.

Svar: Användarvyn definierar vad Användarna får se och hur uppgifterna är strukturerade och anpassade. Här definieras vilka Datareferenser som kopplas till attribut i datakällan och samtidigt vilken åtkomst Användaren har till datakällan.

Exempel:

Källdata finns i databasen A, med tabellerna A1 – A25. I tabell A1 finns kolumner A1a, A1b, etc. I Användarvyn Minvy finns Datareferenser: anvdatab1, anvdatab2, anvdatab3, etc.

Administratören upprättar eller uppdaterar Användarvyn Minvy så att anvdatab1 kopplas till databasen A kolumn A7p och anvdatab2 till databasen A kolumn A2c. Därmed får Användare som har tillgång till denna Användarvy tillgång till Databasen A, men bara till kolumnerna A7p och A2c. Behörigheten kan behöva tilldelas på flera sätt och i flera steg.

Fråga nr 50 – Tredje parts programvara

Med hänvisning till Fråga nr 40, samt krav 54 kan utläsas att om det krävs förädlande produkter så ska dessa inkluderas så att licenser för dessa ingår i avtalet med avropande myndighet. En vanligt förekommande sådan produkt är Microsoft Excel, som också omnämns i krav 54. Många myndigheter har redan licensierat denna produkt och förhandlat fram priser, men med detta upplägg tvingas leverantören ändå att ta betalt för produkten ytterligare en gång. Detta blir fördyrande för myndigheten och minskar möjligheterna för de leverantörer som vill bygga sitt erbjudande på mjukvara som redan är välbekant för användarna. Samma sak gäller andra produkter som t ex Microsoft Sharepoint. Är det möjligt att få lägga den typen av licenser som ett valbart tillägg i prismodellen, eller finns det något annat sätt att komma runt problematiken?

Svar: Se svar på fråga 47.

Fråga nr 51 – Kontroll av kravuppfyllelse

I Administrativa Föreskrifter, kapitel 1.8, beskrivs att Leverantören ska ge ESV tillgång till offererat BI-system inom 5 dagar efter anmodan. Detta för att ESV ska kunna kontrollera kravuppfyllelse i samband med prövning av anbud. Vidare förklaras i svaret på fråga 38 att kontroll av kravuppfyllelse med avseende på standardkonfiguration kommer göras först i samband med avrop och då grundat på den funktionalitet som är aktuell för avropande myndighet.

Kvarstår kravet på att tillhandahålla ett system inom 5 dagar under anbudsprövningen? Om så är fallet, vilken del av kravbilderna kommer då att kontrolleras?

Svar: Kravet kvarstår. Som framgår av underlaget kan ESV komma att kontrollera att lämnat anbud verkligen uppfyller de krav som anbudsgivaren anser sig uppfylla och som omfattas av lämnat anbud. Detta gäller de krav som finns i bilagorna 2.1, 2.2a och 2.2b. Standardkonfigurering och de krav som finns i bilaga 2.3 kontrolleras i samband med avrop.

Fråga nr 52 – Nyttjanderätt

Vi önskar ett förtydligande till det svar som ni lämnat i fråga nr 41. Vad gäller för nyttjanderätten av de standardprodukter som inkluderas i leveransen och som tillhandahålles enligt separata licensvillkor? Vad ska vi redovisa i anbudet gällande sådana licensvillkor?

Svar: ESV har justerat avtalsvillkoren från förra annonseringen så att de nya villkoren efterliknar de villkor som gäller i Kammarkollegiets ramavtal ”Licensförsörjning 2010”. Det innebär att för sådan programvara där tredje parts särskilda bestämmelser eller andra standardmässiga villkor är gällande för leveransen, ska dessa villkor gälla vad avser nyttjande av programvarorna före vad som anges i avropsavtalets punkt 10.3. Om anbudet omfattar sådan programvara och där sådana licensvillkor är gällande måste detta tydligt framgå av anbudet för att kunna ligga till grund för eventuellt framtida ramavtal.

Nr 53, förtydligande, felaktighet i svarsformulär

Följande felaktigheter i svarsformulären har identifierats:

- Bilaga 2.2 a - Krav Rapport- och analysverktyg, rad 206-208 summerar ej poäng
- Bilaga 3 - Anbudsformulär, rad 137 och 138 tillåter endast kryssmarkering

Uppdaterade och justerade svarsformulär publiceras härmed. De nya dokumenten namnges enligt följande:

- Bilaga 3 - Anbudsformulär_2.xlsx

- Bilaga 2.2 a - Krav Rapport- och analysverktyg_2.xlsx

Nr 54, ytterligare förtydligande pga felaktighet i anbudformulär

I Bilaga 3 – Anbudsformulär har ytterligare fel identifierats. En uppdaterad och justerad version finns nu publicerad.

- Bilaga 3 - Anbudsformulär_3.xlsx

Fråga nr 55 – Årlig avgift för underhåll och support

I prisformuläret där man skall ange procentsats för årlig avgift, rad 31, 53 och 73, så beräknas avgiften med hela installationen som bas (A1, B1 och C1). Det innebär att kostnaden för att leverera hela systemet, inklusive projektledning, test, dokumentation, avstämningsmöten, licenser, osv. kommer att ligga till grund för den årliga avgiften. För att den summan skall bli rimlig så bör man dra ned procentsatsen till t.ex. 5-10 % när man lämnar in. Skulle sedan en myndighet vilja beställa t.ex. 100 nya licenser så kommer den årliga avgiften för de licenserna att bli för låg ur ett tredjepartsleverantörsperspektiv. I vanliga fall baseras den årliga avgiften på beloppet för upphandlade licenser och inte på den delen som avser projektkostnad. Är det ESV's avsikt att den årliga avgiften skall baseras både på tjänst och licens?

Svar: ESV justerar Bilaga 5 – Prisformulär så att det blir möjligt att ange procentsatser gällande support och underhåll för systemlicens och användarlicens.

Det nya dokumentet finns nu publicerat och namnges enligt följande:

- Bilaga 5 - Prisformulär_2.xlsx

Fråga nr 56 – Bilaga 4, Referensuppdrag

Vid redovisning av konsulter referensuppdrag (Bilaga 4) finns ett formateringsfel vid ”Uppdragets art och omfattning” för Referensuppdrag 3. Det saknas ett inmatningsfält.

Svar: ESV justerar Bilaga 4 – Referensuppdrag så att det nu finns ett inmatningsfält för referensuppdrag nr 3.

Det nya dokumentet finns nu publicerat och namnges enligt följande:

- Bilaga 4 - Referensuppdrag_2.xlsx